

БЪЛГАРСКИ
ИНСТИТУТ ПО
МЕТРОЛОГИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА
ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

БЪЛГАРСКИ
ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРТИЗАЦИЯ

29.9.2022 г.

X MEY-10074/29.09.2022

Signed by: Galina Gergova Angelova

РЕШЕНИЕ

Днес, 29.09.2022 г., долуподписаните Благвест Кирилов - заместник - министър на електронното управление, упълномощен със заповед № MEY-8307/24.08.2022 г. на министъра на електронното управление, Паун Илчев - и.д. председател на Българския институт по метрология (БИМ) и Ивелин Буров - председател на Управителния съвет на Българския институт за стандартизация (БИС), разгледахме Доклад за оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване (ТУМГ) с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2022-0005, изготвен от ръководителите на екипи, назначени с наша заповед № MEY-8846/05.09.2022 г.

На основание чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс министерството на електронното управление (МЕУ), съвместно с БИМ и БИС, удостоверяват съответствието на доставения тип ТУМГ, както и на вече доставени и използвани в предходни избори ТУМГ, с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по методика (по-нататък в текста „Методиката“), утвърдена от ръководителите на трите институции.

В изпълнение на цитираната разпоредба е разработена и с наша заповед № MEY-8701/01.09.2022 г. е утвърдена посочената Методика, съгласно която удостоверяването на съответствието включва процесите по:

- оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс;
- изготвянето на протоколи и доклад за оценяване на съответствието (по-нататък в текста „Доклада“) и
- постановяване на решение за удостоверяване на съответствието от министъра на електронното управление, съвместно с председателя на БИМ и председателя на Управителния съвет на БИС.

В обхвата на удостоверяване на съответствието не се включват дейности, които са задължение на и се извършват от изборната администрация; дейности, свързани с удостоверяване на организацията и технологията на компютърната обработка на резултатите от гласуването, както и такива, свързани с модификацията, актуализацията, параметризацията и инсталирането на софтуера и данни за кандидатските листи; логистичното осигуряване и техническото обслужване на ТУМГ за изборите за народни представители на 02.10.2022 г., които се извършват от Изпълнителя по обществена поръчка № 04312-2022-0005 или от упълномощени от ЦИК лица.

Удостоверяването на съответствието е по отношение на типа ТУМГ. В тази връзка, от Изпълнителя по обществена поръчка № 04312-2022-0005 е предоставена декларация, с която същият надлежно декларира и гарантира пред Възложителя, в лицето на ЦИК, че ТУМГ имат еднакво предназначение, основани са на едни и същи принципи, имат еднаква конструкция, функционалност и програмни средства, изработени са от един и същи производител, по една и съща техническа документация и технология, като тези, избрани на случаен принцип и предоставени за удостоверяване на съответствието от институциите по чл.213а, ал. 2 от Изборния кодекс. Декларацията е неразделна част от настоящото решение.

На 14.09.2022 г от ЦИК са предоставени на МЕУ, БИМ и БИС образци от представителна извадка на ТУМГ, с инсталиран системен и приложен софтуер, които ще бъдат използвани за произвеждане на изборите за народни представители на 02.10.2022 г., както и декларация от Изпълнителя по обществена поръчка № 04312-2022-0005, посочена по-горе. Представителността на извадката се гарантира от използването на т.нар. „метод на извадка с произволни числа“, при който шансът или вероятността да се избере дадено ТУМГ е същият, както вероятността да се избере всяко друго устройство, което ще бъде използвано за нуждите на предстоящите избори на 02.10.2022 г. Методът е приложен от ръководителите на екипите за оценяване на съответствието по чл. 4.1 от Методиката, които в присъствието на ръководителите на институциите по чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс, представители на ЦИК, представители на политически партии/коалиции, регистрирани за участие в изборите, както и на неправителствени организации и медии, са определили посредством генератор на случайни числа серийните идентификационни номера на ТУМГ, които ЦИК да предостави за извършване на дейностите по удостоверяване на съответствието.

Предвид факта, че образците от представителната извадка на доставения тип ТУМГ са предоставени на МЕУ, БИМ и БИС на 14.09.2022 г., т.е. 11 (единадесет) работни дни преди провеждането на изборите за народни представители на 02.10.2022 г., екипите за оценяване на съответствието са реализирали дейностите по изпитване/тестване, проверка и оценяване, които са идентифицирани като нови или различни по отношение на тези, извършени със същият тип ТУМГ във връзка с предходните избори за народни представители, детайлно описани в съответните протоколи и Доклади за оценяване на съответствието от 30.03.2021 г., 09.07.2021 г. и 05.11.2021 г.

Удостоверяването на съответствието е към момента на постановяване на настоящото решение. Всяка последваща промяна в ТУМГ, негова съставна част и периферно

устройство, както и в консумативите, смарткартите и в софтуера не попада в обхвата на извършеното удостоверяване.

Докладът за оценяване на съответствието е неразделна част от това решение и се основава на документи, в които са отразени констатациите, резултатите и препоръките от следните проверки, извършени от екипите за оценяване на съответствието съгласно т. 6 и т. 8 от Методиката:

- проверка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна;
- проверка на изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ;
- проверка и оценка на съответствието по отношение на функционалността на доставения тип ТУМГ с изискванията от Изборния кодекс и техническата спецификация към софтуерната реализация;
- проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ.

От Доклада се установи следното:

1. При проверката и оценката на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна, са приложени критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура № 1 по т. 6.1 от Методиката. Детайлно е проверена и оценена валидността, автентичността и приложимостта на документи, издадени от трета независима страна, които са подробно описани в Доклада. Направена е оценка, че представените документи са валидни и автентични, и могат да бъдат използвани и признати като доказателство за съответствие с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2022-0005.

Оценката по т. 1 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на Българския институт за стандартизация.

2. При проверката на изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ, са приложени критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура № 2 по т. 6.2 от Методиката. Направена е оценка, че хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2022-0005.

Оценката по т. 2 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на Българския институт по метрология.

3. При проверката и оценката на функционалността на ТУМГ за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и техническата спецификация към софтуерната реализация, са приложени критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура № 3 по т. 6.3 от Методиката. Направена е оценка, че функционалността на ТУМГ по осигуряване

на електронно машинно гласуване съответства на изисквания на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2022-0005.

Оценката по т. 3 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на министерството на електронното управление.

4. При проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ, са приложени критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура № 4 по т. 6.4 от Методиката.

Инсталираният в ТУМГ софтуер е оценен по отношение на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ като е установено, че съответства на изисквания на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2022-0005.

Всички ТУМГ с инсталиран софтуер - версия 3.0.1 на операционната система и версия 1.14.1.10810 за приложението, и системен хеш:

AC70016FBA3BAAACA28CC584C9A65AD239B5337ED264C056DBFEBCBE301C7C11

са с удостоверено съответствие.

Оценката по т. 4 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на министерство на електронното управление.

Въз основа на гореизложеното и на основание чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс,

РЕШИХМЕ:

Удостоверяваме съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2022-0005.

На основание чл. 60, ал. 1 от АПК допускаме предварително изпълнение на настоящото решение с оглед защитата на особено важни държавни и обществени интереси. Обжалването на решението в законоустановения в АПК срок ще доведе до невъзможност да се проведат извънредни избори за народни представители в обявения от президента на Република България изборен ден. Организирането и повеждането на извънредни избори за народни представители на 02.10.2022 г. ще осигури възможност за формиране на народно събрание от легитимно избрани лица, представители на политическите партии, преминали изборната бариера.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Административен съд - гр. София.

За решението да се уведомят Централната избирателна комисия и „Сиела Норма“ АД.

Решението и доклада за оценяване на съответствието да се публикуват на официалната интернет страница на министерството на електронното управление в 1-дневен срок от постановяването на решението.

Настоящият документ не трябва да се използва от ЦИК, “Сиела Норма“ АД или друга заинтересована страна, за да бъде искано одобрение на продукта от която и да е правителствена институция, или което и да е правителство за други цели, различни от избори за народни представители, които се произвеждат в Република България на 02.10.2022.

29.9.2022 г.

Х Благовест Кирилов

Signed by: Blagovest Kirilov Kirilov

Благовест Кирилов

*Заместник - министър на
електронното управление*

29.9.2022 г.

Х Паун Илчев

Signed by: Paun Atanasov Ilchev

Паун Илчев

*и.д. Председател на
Българския институт по метрология*

29.9.2022 г.

Х Ивелин Буров

Signed by: Ivelin Nikolov Burov

Ивелин Буров

*Председател на Управителния съвет
на Българския институт за стандартизация*